

Ministerie LNV

Putten, 4 oktober 2025

Kenmerk: B4540

Betreft: reactie op vergunningsvrije verduurzaming

<https://www.internetconsultatie.nl/amvbvergunningvrijeverduurzamingsactiviteiten/b1>

Geachte heer, mevrouw,

De Nederlandse Melkveehouders Vakbond (NMV) is een vereniging die als doel heeft het behartigen van belangen van melkveehouders. NMV is een vakbond voor en door melkveehouders. Twee van onze belangrijkste speerpunten zijn: een goed inkomen voor gezinsbedrijven en 'meten is weten'.

In beginsel hebben wij waardering voor het vergroten van vergunningsvrije activiteiten die bijdragen aan vermindering van emissies. Het is ook positief dat er dan geen nieuwe omgevingsvergunning natuur en passende beoordeling beoogd wordt.

We zien dat de ondernemers die beoogd worden dienen te beschikken over een natuurvergunning en dat ze niet meer dieren gaan houden. Dat kan betekenen dat er helaas onvoldoende bedrijven gebruik kunnen maken van deze vrijstelling.

We vragen ons af hoe u dit vorm geeft in de eventuele aanvraag bij het aanhaken natuur bij een omgevingsvergunning bouwen en/of milieu als die relevant is.

Wij vinden dat het Rijk deze route ook dient toe te staan voor veehouders in provincies zoals Noord Brabant die met gedwongen verduurzaming te maken hebben.¹

Met het oog op de uitgevoerde investeringen die door tegenstrijdige uitspraken² door de Raad van State die gedaan zijn over intern salderen deze maatregel ook met terugwerkende kracht toegepast te kunnen worden vanaf bijvoorbeeld 29 mei 2019 als zij minder dan de nu beoogde 30 procent reduceerden.

¹ <https://www.brabant.nl/onderwerpen/landbouw-voedsel/veehouderij/beleid-veehouderij/regels-verouderde-stalsystemen/>

² Zie p4 Nota van Toelichting Logtsebaan 2020, Rendac 2024

Als de rekenkundige ondergrens van 1 mol actief is geworden, kan deze nog meer ruimte geven aan verduurzaming en projecten.³

Men beoogt verduurzamingsmaatregelen ten dienste van beheer van een Natura 2000-gebied.

In de aangehaalde natuuranalyses ontbreekt het aan een volledig onderzoek van het gebied waarin de kwaliteit van de bodem is concreet beoordeeld en meegenomen.⁴ Daardoor is het niet uit te sluiten dat er andere inwendige drukfactoren in de natuurbodems aanwezig en of het stikstof reductie beleid effectief is en kan zijn in de natura2000 gebieden.

Het mag u niet ontgaan zijn dat grote calamiteiten zoals MKZ en varkenspest geen enkel effect hadden op de gemeten luchtconcentraties.⁵ Ook laten andere wetenschappelijke onderzoeken zien dat er buiten 250-500 meter geen meetbare stikstofwaarnemingen zijn.

De kans is dan ook bijzonder groot dat door ingrepen in de veehouderij alleen de emissies dalen en de stikstofdepositie alleen in de rekenmodellen wereld daalt en (weer) niet op de meetpunten daalt.

De door de commissie Hordijk geadviseerde verbeteringen voor de huidige onzekere rekenmodellen zijn nauwelijks doorgevoerd. Er zijn bijvoorbeeld onvoldoende nieuwe lokale meetpunten bijgekomen.

³ <https://www.nieuweoogst.nl/nieuws/2025/10/03/tweede-kamer-wil-zo-snel-mogelijk-rekenkundige-ondergrens>

⁴ <https://www.eurofins-agro.com/nl-nl/natuurgrond-wordt-niet-geanalyseerd-dat-is-een-gemiste-kans>
<https://www.nieuweoogst.nl/nieuws/2022/02/04/stikstofoverschot-over-bosbodems-is-weinig-bekend>
<https://veeteeltvlees.nl/maatschappij/eurofins-natuurherstel-vraagt-niet-alleen-minder-stikstof>
<https://stichtingagrifacts.nl/#:~:text=Bodems%20verliezen%20>
<https://stichtingagrifacts.nl/depositie-van-zware-metalen-onderbelichte-factor-bij-ammoniumopbouw-in-de-bodem/organische%20stof&text=In%202008%20werd%20nog%20een,ligt%20bij%20heide%20op%203.0%25>.

⁵ <https://stikstofinfo.net/2025/08/26/de-wet-is-stuk-eerst-vergunning-anders-kan-boer-niet-reduceren-nieuwe-oogst-9-augustus-2025-een-samenvatting/>
https://www.researchgate.net/publication/391195424_Ammoniak_boven_en_op_Nederland_Een_wetenschappelijk_overzicht_deel_2_-_Ammoniak_verspreid_zich_geografisch_op_kleinere_afstanden_dan_wordt_voorspeld_Gras_neemt_meer_op_en_er_is_een_pluim_bijdrage_En_w

Dat betekent nog wel dat rechtspraak in het verleden uitspraken heeft gedaan op basis van rekenmodellen over stikstof en de staat van de natuur die niet geschikt zijn voor vergunningverlening maar wel zorgen dat uit voorzorg nauwelijks projecten gerealiseerd konden worden.

Aan de hand van de zienswijzen door organisaties die al decennia zorgen voor vergunningenactivisme en die tot op de dag van vandaag proberen kost wat kost verduurzaming te verhinderen hebben wij ook zorgen.

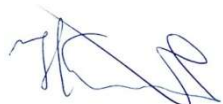
We hebben geen ecologische onderbouwing, advies van de landsadvocaat en de Raad van State aangetroffen bij de stukken alsmede een sociaaleconomische impact analyse.

Anders dan voorgesteld is er met het oog op ervaringen uit het verleden wel rechtsbescherming nodig. Het mag niet zo zijn dat investeringen door bijvoorbeeld vergunningenactivisme buiten gebruik genomen zouden moeten worden. Op grond van het rechtszekerheidsbeginsel dienen investeringen in duurzaamheid langjarig toegestaan te blijven.

Graag ontvangen wij een zienswijzenverslag.

Met vriendelijke groet,

Nederlandse Melkveehouders Vakbond

Ir. H. Endendijk (voorzitter)